

Corte verhalinghe van de beeldstormerye

bron

Corte verhalinghe van de beeldstormerye. Gheraert Speelmans, Antwerpen 1566

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/_cor008cort01_01/colofon.php

Let op: werken die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn.

Een cort beschrijf van datmen bedreef,
 In Hollant, Vlaenderen, en Brabant mede,
 In d'Oostmaent, als men .xv.c.lxvi. schreeft,
 In Kercken, in Cloosters, en menighe stede.

Die Autheur tot den Leser.

Aensiet hier Leser d'iaer, maent, en dach
 Datmen sach die Religie staken
 Twelck was deerlick om sien o wee o wach
 En voor deuote herten een hart gheclach
 Die verlieten haer Cloosters en eygen daecken
 Daer si den Heer dienden in bidden en waecken
 Naer Sheren beuel en Gods goet ingheuen
 Godt wilsse vertroost van herten maecken
 En naemaels verleenen het eewich leuen.

Yperen.

Den vijfthiensten Oost op den dach van Onser vrouwen
 Sachmen Typeren die beelden in stucken houwen.

Antwerpen.

Den .xx. Oochst zijn die beelden verfoyt
 Tantwerpen, en van die ketters verstroyt,
 En den .xvii. Octobris hebben si tselfste bestaen
 Maer met sommighen ist qualick vergaen.

Middelborch.

Te Middelborch mosten mans en vrouwen
 Den .xxi. Oost tselue aenschouwen.

Liere.

Ten daeghe voorseydt te Lier ghebuerde
Datmen die beelden haer cleederen scheurde.

Tot Delft

Tgheschiede op sinte Bartholomeus dach.
Datmen die Beelden tot Delft afworpen sach.

Leyden.

Te Leyden was die selue destructie swaer
Den .xxii. Oochst daernaer.

Ghendt.

Te Ghent worde met kettersche practijcken
Den .xxii. Oost ghedaen van ghelijcken.

Mechelen.

Den .xxii. Oochst is tselue naer mijn bediet
In sommighen Kercken binnen Mechelen geschiet.

Amsterdam.

Ten seluen daeghe als ick vernam
Verstroidemen die beelden Tamsterdam.

Shertoghen Bossche.

Den .xxiiii. Oochst wel ghetelt

Sijn die beelden Shertoghen Bosch gheult,
 En het selfste te doene een menichte gereet was
 Op den .x. Octobris wient lief oft leet was.

Vtrecht.

Tuytrecht sachment haer oock ghedooghen
 Ten voorscheuen dage voor allemans oogen.

Dornick.

Te Dornick op den xxiiii. dach voorsproken
 Heeft die Kettersche natie die beelden gebroken

Valenceen.

Den .xxiiii. Oochst door der Ketters biesen
 Moesten te Valenceen die beelden haer plaetse verliezen.

Hasselt.

Hier in is Hasselt oock seer te beclagh
 Mits hijse beleyt heeft en oock verwonnen
 Want een groote schade hebben si gheleden
 Om dat si nae den Bisschop niet en wouden vraghen
 Maer hebben met wapenen tegen hem gestreden.
 Dit hebben si gedaen thaerder grooter schaden
 Want haer doen niemant en stont staden
 Al en hebben zijer bey geen sy by gesponnen.

Den .xxviii. April als ick heb vernomen
 Is die Gouvernandt, ten was niet te laet
 Binnen die Stadt van Antwerpen ghecomen
 Om te stellen die Kerck in haeren *eersten* staet.

In dandere palen vlecken en steden
 Ist oock meest aldus gheraecht
 Dat alst dander waren ontgaen doutzeden
 Doutaren en beelden zijn hermaecht,
 Die dit bestaen hadden *ende* wijf of mannen
 Hebbent seer deerlick moeten becoopen
 Want si worden gedoyt oft verbannen
 Diet niet en hebben connen ontloopen.
 Dit is den loon die daer naer volcht
 Overpeynst dit rijckelick ick bids v vrient
 V niet meer op Kercken oft Cloosters *verbolcht*
 En versint altijd eer ghi beghint.

Conclusie.

Daer zijn noch veel steden, dorpen, iae landen
 Daer thaerder schanden tghelooue is vergaen
 Als inden Haghe en Gelderlant daer ketters met manden
 Die Beelden ghebroken hebben met haer eyghen handen
 Gelijck ooc te Weert hebben si tzelue gedaen
 Ghesedt haer ghetouwen en gheweuen saen
 Inden Tempel Gods tfy v der treecken
 Houdt op van tquaet naer Gods vermaen
 En peynst om den dach als thert sal breecken.

Vertrouwinghe der gheender die by bedwanck hebben moeten Godts dienst, en haer habijt verlaten.

Deuote herten vol onghenoechten
Die daer suchten, beuen en weenen
Sijt blyde van herten en wilt niet duchten
Al hoordy veel der Keters gheruchten
Sy zijn haest vernielt wilt vry sulcx meenen
En Godt sal v te meer vruechde verleenen
Ouermidts ghy zijn beproeuing passeert
Haer natie sal hy haest vercleenen
Die daer dryeuuldich in glorie regneert.